

ציונות בדור שלנו

מטרות:

- נכון במשמעות של דחיית סיפוקים ויכירו את מושג ה"אינסטנט".
- נעריך את התקדמות הטכנולוגיה ואת נגישות המידע בעידן בו אנו חיים.
- ניחשף לביקורת על הדור שלנו ויתמודדו איתה
- דון ביתרון של הדור שלנו בעידן שופע מידע וביכולת שלנו לעשות דברים גדולים בזכו זה.

פעילות:

*** בפתיחת הפעולה ניקח מהחניכים את הטלפון הנייד ונשים בקופסת הטלפונים

1. דחיית סיפוקים

מניחים במרכז החדר צלחת ריקה ומסבירים שתכף נמלא אותה לאט לאט בבמבה ושהראשון שיגיש לקחת את הבמבה יזכה בכל תכולת הצלחת אך לא יוכל להמשיך ולהשתתף לאחר מכן. נבקש מהחניכים לעצום עיניים ונתחיל למלא את הצלחת לאט לאט עד שתגמר לנו הבמבה (בתקווה לאחר כמה סיבובי משחק).
*מי שחיכה – למה חיכיתם? ומי שלקח - למה לא חיכיתם? הרי יכולתם לזכות בפרס גדול יותר
*אם הייתי אומר לכם שיש לי עוד 3 שקיות במבה מלאות להמשך המשחק, איך הייתם מרגישים?

2. סמארטפון שבור

בחדר אחר\מחוץ לחדר נכין מראש כתב סתרים שבו יהיה כתוב "אם ראיתי רחוק זה רק כי עמדתי על כתפי ענקים". נבקש ממתנדב להסתכל על המפתח של כתב הסתרים שנמצא בתוך החדר, לצאת מהחדר ולנסות באמצעות הזיכרון לפתור את כתב הסתרים. ניתן לו את האפשרות להיכנס פעמיים נוספות לחדר כדי לנסות לרענן את הזיכרון. לאחר מכן נעצור את המשחק ונפתח את קופסת הטלפונים. ניתן לו את המכשיר שלו וניתן לקבוצה מכשיר אחר ונבקש שיתקשרו אחד אל השני. נבקש מהמתנדב לצאת ולהמשיך לפתור את כתב הסתרים רק שעבשיו הוא לא צריך כל פעם להיכנס לחדר כי הם יכולים לתקשר דרך הטלפון. בסופו של דבר אחרי שיפתור את כתב החידה הקבוצה שנמצאת בתוך החדר צריכה לרשום על הלוח את מה שכתוב בכתב החידה, לאחר מכן נחזיר את המתנדב ונבדוק אם הכתבים זהים.
נוסיף מתחת לכיתוב "אייזק ניוטון" ולא נרחיב מעבר.

נשאל:

- מה היה האפקט של הטלפון על המשחק?
- כמה זמן חסכתם באמצעות השימוש בפלאפון?
- מה היתרונות של תקשורת טלפונית? של תקשורת בוואצאפ או ברשתות חברתיות?
- מה החסרונות של תקשורת כזו?
- איך החיים היו נראים בלי תקשורת טלפונית ורשתות חברתיות בכלל? איך החיים היו נראים אם כל התקשורת שלנו הייתה טלפונית\ברשתות חברתיות?
- למה אתם חושבים שניוטון התכוון כשאמר את זה?

3. ויקיפדיה

מחזירים לכולם את הפלאפונים ומבקשים שייכנסו לויקיפדיה. משחקים את משחק הויקיפדיה: צריך להגיע מערך ויקיפדיה נתון לערך ויקיפדיה מוגדר אחר דרך לחיצה על ה"היפר-קישורים" (המילים הכחולות) בלבד ואסור לחזור אחורה. הראשון שהגיע לערך המבוקש מנצח ואז חוזר כל הדרך אחורה ומראה לכולם את הדרך שעבר. רעיונות לערכים: היביסקוס – כפר גלעדי, ניאו-ליברליזם – 1984 (הספר), מגררת (פומפייה) – פוקימון, שמש – אשכולית, סטטיק – התנועה החדשה

נסכם את המשחק:

כשאני מחזיק את הטלפון, אני מחזיק הרבה מהידע האנושי בכף ידי. האינטרנט הוא מקור הידע הכי גדול בעולם והזמינות שלו דרך הטלפון והמחשב מאפשרת לכולנו גישה נוחה ומיידית לכל פרט מידע שאנחנו רוצים בו. אני רוצה לדעת להכין אוכל – יש לי אלף סרטונים של טייסטי, אני רוצה להתכונן לבגרות – יש את כל המתכונות והבגרויות באתר של יואל גבע, אני רוצה ללמוד משהו חדש – אני צריך רק להקליד בגוגל וכו'... ידע הוא כוח, וכמות המידע העצומה שנגישה לנו מגבירה משמעותית את הכוח שלנו אל מול העולם שאנחנו מתמודדים איתו. שימו לב לכמות הידע האדירה שנחשפתם אליה במשחק הזה רק בעקיפין, מבלי להתכוון לכך אפילו (למדריך: זה הזמן לתת דוגמאות לנקודות ציון מעניינות שהחניכים עברו דרכן במשחק). השפע הזה בידע יכול מאוד להעצים אותנו אבל אנחנו מאוד בקלות גם עלולים לטבוע בו ולהיאבד, מעין תפסת מרובה לא תפסת שכזה. כמו למשל, כשיש לנו כל כך הרבה משימות שאנחנו לא יודעים מאיפה להתחיל ואז אנחנו מוצאים את עצמנו בסוף הזמן שהוקצה למשימות כשלא עשינו כלום. תשתמשו בידע הזה באחריות והוא יעזור לכם במקום להכשיל אתכם.

4. סרטון – בעיית דור המילניום

נחלק לכל חניך אחד מחמישה פתקים מנחים לגבי הסרטון שבו הם עומדים לצפות ממש עוד מעט. אחר כך נצפה בסרטון "דור המילניום" של סיימון סינק. לאחר שצפינו בסרטון נתחלק לקבוצות לפי הפתקים המנחים ונדון בהם בקבוצות הקטנות לשתי דקות. אחר כך נציג מכל קבוצה יסביר בקצרה על הקטע בסרטון שאחריו עקב.

הסרטון - <https://www.youtube.com/watch?v=01JHtvd0AqI>

לאחר מכן ננהל דיון:

- האם אתם מסכימים עם האיש שמדבר בסרטון? אנחנו באמת מפונקים, נרקיסיסטים ועצלנים?
- למה אנחנו סופרים לייקים בעצם? למה אכפת לנו מזה?
- למה קשה לנו להיות מסופקים?
- למה הבחור בסרטון מתכוון כשהוא מדבר על זה שנגדל בלי להרגיש אושר או למצוא סיפוק? כשהוא אומר ש"הכול בסדר"?
- האם יש ערך לדרך? מה החשיבות של ההר בדרך לפיסגה?
- למה כל כך חשוב לנו להשפיע? האם אנחנו מצליחים?
- מה אתם חושבים על האמירה ש"ההתעסקות הבלתי-פוסקת הזאת לא מאפשרת חידושים ורעיונות"?

5. ציונות בעידן המודרני

בואו נשים שנייה בצד את כל מה שדיברנו עליו עד עכשיו, נזכור אותו לאחר כך מה שנקרא ונדבר רגע על ציונות. מה זה ציונות? למה אומרים שהציונות מתה?

ניתן לחניכים לנסות לענות על זה ונרשום נקודות על הלוח (זהירות לא למחוק את הציטוט של ניוטון!!). נשאל את החניכים מי מהם מרגיש ציוני וניתן להם לספר למה הם מרגישים ככה בקצרה, אחר כך נקריא את ההגדרה של הרצל:
"קראתי פעם לציונות אידיאל אין סופי, ואני מאמין באמת כי גם לאחר השגת ארצנו, ארץ ישראל לא תחדל מלהיות אידיאל. כי בציונות כפי שאני מבין אותה, כלולה לא רק השאיפה לכברת ארץ מובטחת כחוק בשביל עמנו האומלל, אלא גם השאיפה לשלמות מוסרית ורוחנית."

דיון:

- אם זה מתחבר לכם איכשהו למה שדיברנו עליו קודם?

- אם יש קשר בין איך שסיימון סינק (מהסרטון) מתאר את הדור שלנו לבין המחשבה שהמטרה הושגה והציונות מתה.

- מה לדעתכם ההמשך של הציונות? מהי המשימה של הדור שלכם?

סיכום:

אז דיברנו על תרבות האינסטנט (כולם רוצים כמה שיותר וכמה שיותר מהר) ועל הקושי שלנו בדחיית סיפוקים, דיברנו על היתרונות והחסרונות של הסמארטפון והאינטרנט. דיברנו על דור המילניום וכמה אנחנו מפונקים ועם זאת רוצים להשפיע. דיברנו גם קצת על ציונות ועל מה הקשר בין כל זה. כולנו צריכים לשאול את עצמנו האם התמכרנו לדופמין שהחברה והתרבות שלנו מאכילות אותנו.

אני קוראת לכם לא לנוח על זרי הדפנה, להבין שאנחנו לא נמצאים עדיין בפסגת ההר ושתמיד יש לנו איך להתקדם ולהתפתח, בבני אדם, כחברה וכעם. אני קוראת לכם להשתמש בנפלאות הדור שלנו, במכשירים, בידע, בכוח שלנו כדי להתקדם הלאה בקלות. אל לנו לטבוע בשפע ולהתנוון בנוחות הזמינה שאליה נולדנו וגדלנו, יש להשתמש בה כמקפצה על העתיד, כספת לקדמה טכנולוגית, חינוכית, ערכית וציונית.

אם פעם הייתי צריך חצי שעה להפוך את הספרייה כדי להשיג את המידע שאני צריך והיום בתוך דקה אני יכול להשיג את אותו המידע, נשאלת השאלה: איך אני מנצל לטובה את 29 הדקות שהרווחתי? אם פעם הציונות הייתה הקמת יישובים על קו הגבול כדי להגן על הארץ, איך אני מנצל את זה שאני כבר לא צריך לטובת הציונות?

אם נחזור לציטוט של ניוטון "אם ראיתי רחוק זה רק כי עמדתי על כתפי ענקים" שפירושו שהיכולת שלנו להתקדם הלאה מבוססת על ההתקדמות וההישגים של אלו שבאו לפנינו, קחו את כל האמצעים והכוח העצום הזה שנולדנו לתוכו והשתמשו בו כדי ליצור פה משהו טוב יותר. בואו נשפר את ישראל. בואו נשאף, כמו הרצל לפנינו, לשלמות מוסרית, רוחנית וחברתית בארצנו הקטנטונת. אנחנו לא רוצים למצוא את עצמנו מתחפשים על כתפי הענקים 😊.



נספחים - משימות צפייה:

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת ההורים על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת הטכנולוגיה על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת חוסר הסבלנות על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת הסביבה על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת ההורים על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת הטכנולוגיה על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת חוסר הסבלנות על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

התבונן\י היטב בסרטון בחלק שבו מדבר האיש על השפעת הסביבה על הדור שלנו ונסה\י לזכור ולהבין כמה שיותר פרטים על כך.

הציטוט של הרצל:

"קראתי פעם לציונות אידיאל אין סופי, ואני מאמין באמת כי גם לאחר השגת ארצנו, ארץ ישראל לא תחדל מלהיות אידיאל. כי בציונות כפי שאני מבין אותה, כלולה לא רק השאיפה לכברת ארץ מובטחת כחוק בשביל עמנו האומלל, אלא גם השאיפה לשלמות מוסרית ורוחנית."